

JUDr. JAN KNĚŽÍNEK, Ph.D.
MINISTR SPRÁVEDLNOSTI ČR

Praha 2. března 2019
Č.j. MSP-68/2019-LO-SP/2
Počet listů:
Přílohy:

Vážený pane poslanče,

obracím se na Vás v reakci na Vaši interpelaci, která nám byla zaslána dne 5. února 2019. V této interpelaci se dotazujete na rozsah působnosti připravovaného zákona o hromadných žalobách. *In concreto* navrhuje, aby byly do zákona zahrnuty i nároky osob vzniklé podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.

K Vašemu návrhu mohu sdělit, že v tuto chvíli o rozšíření působnosti zákona ve Vámi požadovaném duchu neuvažujeme. Navrhované řešení je v souladu s vládou schváleným a odbornou veřejností prodiskutovaným věcným záměrem zákona, přičemž důvody, které nás po diskuzích s odborníky k tomuto nastavení působnosti zákona vedly, stále trvají.

Zaprvé by bylo zahrnutí nároků z titulu odpovědnosti státu za škodu, jednal-li tento v roli suveréna, v rozporu s koncepcí připravovaného zákona. Předkládaný návrh míří v první fázi pouze na hromadné vymáhání čistě soukromoprávních nároků. Nároky podle zákona č. 82/1998 Sb. však mají hybridní povahu, neboť byly založeny jednáním státu (popř. územních samosprávních celků) při výkonu veřejné moci.

Zde je třeba zdůraznit, že ne všechny nároky proti státu jsou ze zákona vyloučeny. Pokud stát jednal jako subjekt soukromého práva a poškodil přitom větší skupinu osob, byly by takové nároky i dle stávajícího návrhu vymahatelné hromadnou žalobou. Totéž pochopitelně platí pro územní samosprávné celky.

Zadruhé je vymáhání nároků vůči státu hromadnou žalobou vyloučeno i z důvodů praktických. Nároky dle zák. č. 82/1998 Sb. je totiž nejprve nutné uplatnit v řízení u příslušného správního orgánu, např. ministerstva, a teprve poté je možné žalovat nárok u soudu, protože zákon pro tyto účely stanoví poměrně krátké lhůty (viz § 14 odst. 3 a § 15

odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb.). Koncentrace nároků takto individuálně uplatněných u příslušného správního orgánu v navazujícím soudním řízení by tak byla velmi složitá a případné zahrnutí nároků do zákona o hromadných žalobách by si vyžádalo i poměrně zásadní změnu koncepce zákona o odpovědnosti státu za škodu.

Závěrem si dovoluji podotknout, že pokud by se hromadná žaloba v navrhované podobě v praxi osvědčila, lze do budoucna uvažovat o jejím rozšíření i na jiné než čistě soukromoprávní nároky (zejména na veřejná subjektivní práva).

S pozdravem

JUDr. Jan Kněžínek, Ph.D.
ministr spravedlnosti ČR

Vážený pan
Mgr. et Mgr. Jakub Michálek
poslanec
Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR
Sněmovní 4
118 26 Praha 1